

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi streinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci., pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,
Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov pe an 20 cor., pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Cu dusul acasă: abonamentul regulat. Un număr 10 bani. Inscrise: un şir petit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi invoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

România în preajma alegerilor.

Lucureşti, 17 Febr. c.

Abia ne mai despart de alegerile parlamentare câteva zile şi tocmai aceasta e cauza, că valorile campaniei electorale sunt tot mai furioase. Agitaţiile iau proporţii tot mai mari. În ziarele de partid, în intrurări şi pe toate căile posibile, partidele caută a-şi acvira adherenţi şi a încuraja pe cei-ce li au, grijind să nu-i pearză. Ziarele sunt pline cu descrierea volnicilor, ce afirmative le comit autorităţile publice şi însuşi regele e asaltat cu depeşe din diferite părţi, prin cari cei neîndreptăţiţi cer scut şi apărare...

La noi alegerile pentru parlament sunt în tot-deauna vehemente şi sgomotoase. Stat omogen, dacă nu avem să luptăm cu naţionalităţile, cu atât mai aprigă este lupta între partide pentru putere, pentru stăpânire. Poate că aceasta este drept urmare a temperamentului viu al Românului, dar de altă parte e fapt, că ambiţia prea mare a multor fruntaşi mai mari şi mai mici, mai de talent şi mai mediocri, asemenea provoacă şi alimentează violenţa campaniei. Aici fiecare se simte chemat a juca rol mare politic şi a lua parte la diriguirea treburilor publice, așa că foarte potrivit a zeflemisit odată un ziarist aceasta categorie de aspiranţi, zicând, că M. Sa Regele ar trebui să decreteze, că fie-care cetăţean al României să ajungă odată în viaţă ministru!

Dacă alegerile pentru camera sunt în general zgomotoase, cele de acum se par a atinge culmea. Dar eu nu vreau să intru în detalii şi să clasific şi calific partidele noastre de aci după felul lor de luptă în alegeri, căci respect convenţia recipro-

că, ca nici d-v. să nu faceţi pe judecătorii şi partinitorii cutărui partid politic de aici, şi nici cei de aici să nu se amestece şi să nu samene intrigi între conducătorii Românilor de acolo, — şi de aceea mă voiu mărgini a înşira obiectiv, cum stăm azi cu politica internă sau cu noile alegeri pentru parlament în urma retragerii partidului liberal dela putere.

Nu-mi aduc aminte ca vr'odată să se fi retras dela putere un minister, un partid istoric de guvernament fără să i-se fi dat un vot de blam de camere, sau fără ca Regele să-i detragă încrederea, sau opinia publică să-l silească prin scandale de stradă cum se întâmpla câte-odată. Nimic din toate acestea, şi totuşi ministerul liberal s'a retras dela putere fără nici un sgomot şi de voie bună...

Era totuşi ceva: disidenţe şi nemulţumiri în sânul partidului, proiecte de legi necesare şi promise nu s'au adus în debaterile corpurilor legiuitoare, apoi unele căderi în alegerile parţiale, şi la urma urmelor, cam îşi făcuse şi stagiul de 4 ani cât un guvern de ale noastre cam stă la putere, — şi deci cam acestea motive l'ar fi făcut pe guvernul liberal a părăsi puterea, lăsând locul conservatorilor.

Dar, după retragerea liberalilor, întrebarea şi nedumerirea era că, pe cine are să cheme Regele la guvernul ţării: pe vechii conservatori de sub şefia d-lui Carp, sau pe noii conservatori, ce şi-au dat numirea de „conservatori democraţi“ şi cari sub şefia d-lui Tache Ionescu, au format un partid nou, care însă susţine, că el este adevăratul partid conservator după L. Catargiu. Regele în puterea dreptului ce are şi inspirat şi de unele considerante politice, a însărcinat pe

d-l Carp cu formarea ministerului conservator, căci deşi conservatorii democraţi încă au între ei oameni de valoare: pe un Disescu, Tache Ionescu, Dr. Istrate, cari au făcut parte odată din partidul conservator şi au fost şi miniştri, şi poate au să mai fie încă sub vr'o altă formaţiune conservatoare în viitor, dar în împrejurările de astăzi se impunea ca Regele să facă o selecţiune conservatoare omogenă, şi astfel a format un minister pur conservator, din bărbaţi de valoare recunoscută ca cultură, cinste personală şi capabili de guvernament, precum sunt: Carp, Maiorescu, Filipescu, Marghiloman, Lahovari, Arion, cari au mai făcut parte şi din alte ministere de mai înainte, apoi noii miniştri: un Delavrancea, M. Cantacuzino şi Nenişescu, cari pentru prima-oară ocupă fotolii ministeriale.

Odată un minister format din asemenea persoane, şi cu un program mai democrat de cum s'ar fi putut aştepta dela cei cari numai democraţie şi socialism au pe buzele lor, odată format zic, un asemenea minister, se credea, că opoziţia, adevăratul partid d-lui T. Ionescu, va renunţa de-oamdată la luptă, până cel puțin se va vedea cum îşi face datoria noul guvern şi cum îşi va infăptui programul promis. Iar despre liberali, cari s'au retras de voie bună nu se mai aştepta nimenea ca azi retraşi, mână să ceară iar puterea... Dar iată, că chiar în aceasta schimbare în atitudinea liberalilor stă minunea şi politica, pe care mulţi nu o vor înţelege!

În adevăr, cine nu vede, că în împrejurările de azi, democraţii conservatori nu puteau spera să ajungă la putere prin propria lor forţă, şi

atunci şi-au zis: dar dacă ne-am cartela cu liberalii în alegeri, cel puțin dacă nu e speranţă să venim noi la putere, totuşi uniţi, dăm noi jos guvernul d-lui Carp, după aceea vom vedea noi ce vom face!...

Ce şi-au zis, au şi făcut, şi atunci se întâmplă minunea: să unesc doi mari contrari, cari până eri se folosiseră de toate epitetele de bajo-cură, pe paginile ziarelor de partid!

Liberalii, pe cari toată lumea după retragerea lor de voie, de nevoie îi credea resignaţi şi osteniţi de hărţuieli, şi că deocamdată vor sta în expectativă, lăsând pe cei doi adversari în luptă, — spre uimirea tuturor, primesc cartelul, căci au întrezărit, că prin acest cartel li să deschide şansa, de a reveni la putere în viitor mai curând de cum s'ar putea aştepta! În adevăr, ei vor fi având credinţa, că dacă în cartel cu Tachistii vor răsturna actualul guvern conservator, vor veni iar ei la putere.

Dar tot astfel raţionează şi conservatorii-democraţi pentru ei, că cartelând cu liberalii, prin voturi comune dând jos pe actualul guvern, fără doar şi poate vor veni ei la putere, şi nu liberalii retraşi numai de eri de alaltaeri, cu atât mai mult, că Regele, după pretenţia lor, chiar acuma pe ei şi nu pe Carpişti sau junimisto-conservatori trebuia să-i cheme la putere...

Cari vor rămânea desilusionaţi, viitorul va arăta, dar cei mai cunoscători în chiţibuşăriile politicei noastre, cred că conservatorii-democraţi vor perde terenul, dar tot odată şi liberalii vor rămânea micşoraţi prin acest cartel. Aceasta se cam vede de pe acum, căci dacă mulţi liberali au rămas surprinşi de cartelul dintre

FOILETONUL «GAZET. TRANSILVANIEI»

Nitză Spanac

— autorul Părerilor Libere. —

O execuţie analitică-literară

de

Aurel C. Popovici.

IV.

De când d. Chendi ne-a spus că bea secreţiunile şi excreţiunile, adică sucurile sau zemurile vieţii, cu paharul, — ştim că «criticul» nostru e tare şi în fiziologie... La pag. 57 ne luminează şi mai bine arătându-ne că duşmăniile: »sânt sucul neliniştit în sângele nostru«, — ceea-ce însemnează că sângele omenesc consistă din mai multe sucuri sau zemuri, în orice caz din cel puțin două: dintr'un suc liniştit şi dintr'altul neliniştit!... Inchipuţi-vă că cineva, găsind că expresia »apă răcoritoare« nu-i originală, — ar vorbi de »sucul răcoritor în apa noastră«!... Dar d. Chendi, deşi e un »critic« implacabil, are şi momente—numai momente!—de indulgenţă... La pag. 57 zice că unui adversar: »I se iartă, poate, (!) că lipsit de cultură, nu ştie să lovească cu efect sim-

ilit!... Expresia »efect simţit« luată ca adverb! Apoi atunci am putea zice: »am cântat cu băntură băntă«!... Mai înţelegem dacă ne spunea, în public, ceva din interesanta sa viaţă »intimă«... d. p. că »ia apă de Buda cu efect simţit«!...!

Dar parcă ştia că o să aibă odată de furcă cu mine, cu un om »brutal« cum mi-a zis, — el se întreabă, la pag. 62: »poate fi o armă mai tristă«?... ca şi când ar vrea să ne arete un pistol ce, în loc de gloanţe, varsă lacrimi... sau o sabie ce suspină!... Şi acum gândiţi-vă d. e. la carabina mea »în plină veselie«!...

La pag. 63, după ce zice că prietenia şi duşmănia sunt »capul lui Janus cu două feţe... Sunt două izvoare«,... adaogă: »Decât, un izvor îi dă (omenirii) o blândă pornire şi o poartă, visătoare, pe câmpul de flori şi de rouă şi celdalt izvor îi sâdeşte în piept florul vieţii reale şi indemnul de luptă!... Un izvor care dă o poartă visătoare şi un izvor care sâdeşte! În alt loc el se întreabă şi tot el răspunde: »Cine-l ridică pe scriitor?... Se ridică el însuşi şi toate celelalte — critici cu focuri de artificii, tărăboiu cu surle şi tobe — nu sunt decât proptele temporare ce se înfig lângă pomii plâpanzi ca să crească, lângă viţa de vie, ca să se ridice şi să producă rod...

Cine, ce să crească? — Scriitorul sau criticele? Tărăboiu cu surle şi tobe—»proptele« — sau pomii plâpanzi?!... Alandala! La pag. 68 d. Nitză Spanac, aflând şi el de prin foiletoanele nemţeşti, că Nietzsche a combătut naţionalismul şi orice unitate în gândire şi simţire, orice solidaritate a celor tari cu cei slabi, — »pronunţă«, cum ar zice el, următoarea desvâlgueală: »Mă rog, cine a fost naivul acela de poet, care zicea: uniţi să fim în cuget şi simţiri?« — El întreabă, pentru că prostul acela de Andreiu Murăşanu nu ştia, ce ştie Chendi, că solidaritatea e din nenorocire, o nerozie între oamenii de »talent«!... Iată, într'adevăr ce zice »criticul« nostru tot acolo: »Scumpă solidaritate! Mai uşor te vom găsi în mijlocul unei cete barbare de răsvărişi, mai uşor într'o tavernă obscură de ameţii, decât pe plaiurile frumoase şi întinse ale gândului şi ale simţirii.« De aceea ne spunea el, mai deunăzi, în »Tribuna« că solidaritatea e »exclusiv posibilă între cei slabi« — adică între barbari şi alţi »măgari« cari »se mai închină la strămoşii«... Acum aţi înţeles cine a scris în »Tribuna« toate acele articole stupide şi infame împotriva solidarităţii naţionale?

Şi la pag. 74. d. Chendi se pronunţă contra cumineniei în artă căci cel ce cere ca poezii şi noveliştii să mai fie şi cumiţi, acela cere, zice el, d. Chendi, în ton ironic, ca ei să fie morali ceea ce, după el e cea mai mare prostie!... Auzi Dta aici dau d-lui Nitză Spanac cuvântul: »Dimineaţa (scriitorii) să se scoale în zori, să zică frumuşel rugăciunea »inger, ingerele meu...« apoi se scrie — dacă se poate cu amândouă (!) mâinile deodată —; la masă să fie modeşti şi cuvincioşi şi să nu facă abuz de nimic ce aparţine acestei vieţi trecătoare, dotă nouă s'o trăim pentru binele deaproapelui şi al naţiunii... În batjocură: »pentru binele deaproapelui şi al naţiunii!... Şapoi puncte, puncte! Şi printr'o extraordinară fulgerare »spirituală«, el consideră: »drept (!) morală orice lucrare de talent... De unde urmează că ale sale lucrări fiind stupide, sânt şi imorale...

Neadmiţând, cu nici un chip, cuminenia la poezii, prozatori şi alţi »bohemi« de-ai lui, d. Spanacchendi »se explică« spunând — »partizanilor cumineniei« — că: »...cuminte« însemnează tocmai lipsa de culoare, mediocritatea, sârbezimea, deci imoralitatea ca talent, forţă şi artă«!... (p. 76.) De unde urmează că a fi cuminte în-

Nr. 1552/1911.

Publicație de licitație oficioasă.

In scop de a se incasa contribuțiile neplătite la vreme restanțele dărilor de stat, taxele și aruncările, conform dispozițiilor §§-lor 67-74 din art. de lege XLIV din 1888 am ordonat a se ținea licitațiune publică pentru vânzarea obiectelor zălogite.

Locul ținerii licitațiunii:

In I-a zi de licitație Brassó, Piața Francisc Iosif 3 Martie 1911 la 9 oare a. m.

In a II-a zi de licitație Brassó, Piața Francisc Iosif 4 Martie 1911 la 9 oare a. m.

Descrierea obiectelor zălogite. Prețul valorii.

1. Mobile de casă 2420 cor. 2. Papuci 380 cor. 3. Cassă de bani Wertheim (2 bucăți) 600 cor. 4. Cassă de registru 120 cor. 5. Piane 460 cor. 6. Animale 200 cor. 7. Oroloage de dame 20 cor. 8. Gramafon și recuise de scris și de școale 105.70 cor. 9. Oglindă 12 cor. 10. Ți-teră 20 coroane.

Condițiile de licitație.

1. In ziua I-mă de licitație se vor pune in vânzare toate obiectele zălogite, al căror preț nu trec peste 100 cor. vânzându-se in ori-ce caz și sub prețul de estimare, dacă se vor oferi pe cel puțin ³/₄ din prețul de estimare.

2. La a II-a zi de licitație se vor vinde toate obiectele zălogite, fără considerare, dacă se ofere pe ele chiar mai puțin ca ³/₄ parte din prețul de estimare, putând a le cumpăra acela, care a oferit mai mult.

3. Prețul de cumpărare are a se depune imediat in bani gata.

1344.1-1.

Oficiul de dare orășenesc.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcănia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de inormântare bogat asortat in cari tóte obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot că-păta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depon de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vëndet, pentru **copii**, precum și **cioclii.**

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, i a u asupră-mi și **transporturi de morți in străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

115-• Telefon interurb. 405.

E. Tutsek.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Oct. st. n. 1910 și până în 1 Maiu st. n. 1911.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la óra 6:36 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:20 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7:40 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10:06 m. séra.
- V. Tr. accel. p. Arad la órele 6:00 min. dim.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persóne la óra 8:16 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 12:32 m. p. m.
- III. Trenul accel. la óra 2:34 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6:40 séra.*
* (care circulă numai la Predeal).
- V. Tren accel. la órele 5:26 min. dimin.*
* (* până la 15 Noemvrie.)

Dela Brașov la Zérnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9:27 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 2:48 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 10:11 séra.

I. Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:

- II Tren de pers. la óra 4:37 min. dimin.
- V. Tren la óra 8:51 minute dimineața.*
- III. Tren la óra 1:07 minute p. m. are legătură până la Nagyszében sos. 8:59 seara).
- IV. Tren la óra 3:27 minute p. m.*
- V. Tren la óra 5:56 minute p. m. (Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 5:16 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 7:53 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:19 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 8:56 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 10:04 seara.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Tren. de pers. la óra 6:50 min. dimin. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la óra 2:0 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la óra 5:09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la óra 10:6 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 9:44 min. seara.*
* (* până la 15 Noemvrie.)

Dela Zérnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

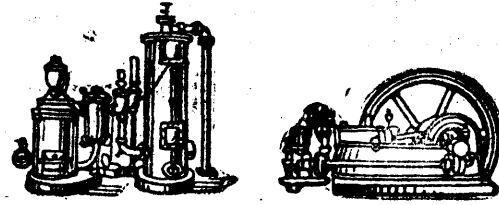
- I. Trenul mixt la óra 7:30 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1:20 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 7:27 séra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:

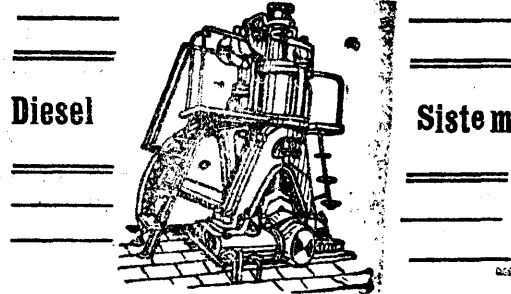
- I. Tren la óra 7:04 min. dimineața.
- II. Tren la óra 10:20 min. a. m.*
- III. Tren la óra 11:55 min. a. m.
- IV. Tren la óra 7:— minute p. m.*
- V. Tren la óra 9:59 minute (* dela Feketehalom.)

Kalmár & Engel

Fabrică de motoară și mașini
Deposít și Bureau **BUDAPEST** — Fabrica —
V. Lipótring **VI Útveg.** „Benz”
Renumé mondial ORIGINAL.

Instalație motor Sauggas. Cea mai ieftină exploatare.
„Benz” Motor cu ulei brut.

Diesel **Sistem**
Cel mai recunoscut fabricat; Recomandă Locomobile Benzin. Garnituri de imblătit, onstruite miraculos de simplu.

Garantie deplină. Condiții favorabile de plată Devisiuni și prețuri curente gratis i franco.

Din partea vicecomitelui comit. Brassó.

Nru 1174/911.

Invitare la Concurs.

Sre a ocupa un loc de oficial clasa I la magistratul orașului Brașov, ajuns vacant nu de mult și spre a ocupa locurile, cari in urma ocupării acum numitului post vacant ar deveni vacant vrin avansare: deschid concurs prin această invitare.

Remunerațiunea oficialului de clasa I este: 1800 cor. plată anuală ficșă, 400 cor. anual drept bani de curtel și drept la cinci quinque-nii de câte 100 — in senzul dispozițiunilor Statutului Organic orășenesc.

Petenții trebuie să cunoască limba germană și maghiară in vorbă și in scris iară cea românească cel puțin in vorbă.

Petenții au a mai proba cu documente următoarele:

- a) prin atestat de botez, ce e-tate au.
- b) prin atestat dat de căpitanul poliției, că viața le este nepătată.
- c) prin atestat medical, că sunt sănătoși atât spiritualminte cât corporalminte.
- d) prin pasport militar sau prin cărticica despre taxele militare, cumcă și-a făcut serviciu militar activ respective sau supus obligamentului de a fi asentat.
- e) prin atestate corespunzătoare că unde au fost aplicați până acum.
- f) prin atestate școlare corespunzătoare, că ce cultură theoretică posed.

Petenții, cari se affă deja in serviciul orașului nu sunt obligați a produce aceste probe sau dovezi.

In sensul §-lui 111 din statutul organic orășenesc oficialului orășenesc nu-i este permis a esersa el însuși vre-o ramură industrială, nici a lua parte la vre-o întreprindere fie ca membru public sau ca părtaș necunoscut. in fine nu-i este permis a avea nici o ocupațiune laterală, prin care — in puterea contractului ce-l are — ar putea ajunge in pozițiune de pendentă cătră vre un individ sau cătră vre-o corporațiune.

Petițiunile, provăzute cu documentele preserise și timbrate după lege, sunt a se presenta până la 1 Martie 1911 et. n. la mine.
Petițiunile prezentate după acest termen se consideră de întârziate și nu se vor lua in considerare.
Brassó in 30 Ianuarie 1911.
August Jekelius.
vicecomite.

lege, sunt a se presenta până la 1 Martie 1911 et. n. la mine.

Petițiunile prezentate după acest termen se consideră de întârziate și nu se vor lua in considerare.

Brassó in 30 Ianuarie 1911.

August Jekelius.
vicecomite.

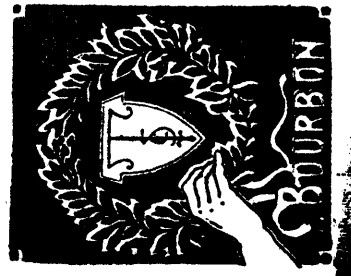
PAPIER **BOURBON** PREMIER QUALITE

BOURBON

este fără văpșea și presiune idraulică. Liber de cenușă și grăsime

de accia cea mai nevătămătoare hârtie de cigarete și tuburi „Vergé” Combustible.

Deposít de fabrică in Trafica de specialități JAKAB ISTVAN Brassó, strada Vămei.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid in **Budapesta birou de informații** și

Agentură Românească

Orice informație relativ la petițiile foajutate la minister și la alte foruri, orice informații comerciale și in general **in orice cauză** dau in răstimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile in modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc in pers. ană cu referential cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu.

Budapest. Lajos utca 141. III. 19